

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту рішення Київської міської ради «Про затвердження міської цільової програми «Підтримка та розвиток галузі охорони здоров'я столиці» на 2024 – 2025 роки»

1. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Проєкт рішення Київської міської ради «Про затвердження міської цільової програми «Підтримка та розвиток галузі охорони здоров'я столиці» на 2024 – 2025 роки» (далі – проєкт рішення) розроблено Департаментом охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент).

Наразі, обсяг отриманих за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення не вистачає на покриття капітальних видатків в повному обсязі, у закладах охорони здоров'я виникають проблеми, пов'язані з відсутністю коштів на покращення умов перебування пацієнтів у закладах охорони здоров'я, впровадження в медичній практиці закладів охорони здоров'я сучасних підходів до лікування пацієнтів (технологічних, підвищення рівня виявлення захворюваності) та оновленням матеріально-технічної бази.

Окрім того до тарифів на медичні послуги не включається вартість лікарських засобів, медичних виробів та витратних матеріалів, які мають забезпечуватися в централізованому порядку за рахунок коштів інших програм державного бюджету, затвержені переліки лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів до них, що закуповуються на здійснення централізованих заходів з охорони здоров'я (постанова Кабінету Міністрів України від 7 березня 2022 року № 216 «Деякі питання закупівлі лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів до них»).

Разом з тим, такі переліки не містять всієї номенклатури лікарських засобів і виробів медичного призначення, яких потребують пацієнти. Крім того, постачання лікарських засобів і виробів медичного призначення здійснюється несвоєчасно та в обсягах, які не забезпечують потреби мешканців столиці.

Водночас, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31 березня 2015 року № 160 «Про затвердження Порядку забезпечення громадян, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, лікарськими засобами та відповідними харчовими продуктами для спеціального дієтичного споживання» Київську міську державну адміністрацію зобов'язано затвердити заходи щодо забезпечення громадян, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, лікарськими засобами та відповідними харчовими продуктами для спеціального дієтичного споживання, що закуповуються за рахунок коштів місцевого бюджету.

Пацієнти та пацієнтки, які перебувають під диспансерним наглядом (орфанні захворювання, розсіяний склероз, первинний імунodefіцит тощо) потребують безперервного лікування, але видатки на їх лікування за програмою медичних гарантій не компенсуються.

Деякі пацієнтки та пацієнти, які перебувають під диспансерним наглядом забезпечуються лікарськими засобами та медичними виробами необхідними для їх лікування за рахунок Державного бюджету України в централізованому порядку, при цьому забезпечення здійснюється не в повному обсязі або несвоєчасно, що може негативно вплинути на забезпечення безперервного лікування пацієнтів.

Як наслідок, із 30 напрямів, на які подавалися заявки, забезпечено за рахунок централізованих поставок Державного бюджету України лише 4 напрями у 2020 році, 17 напрямів – у 2021 році, 14 напрямів – у 2022 році.

Слід зауважити, що пунктом третім статті 4 Закону визначено, що медичні послуги, лікарські засоби та медичні вироби, не включені до програми медичних гарантій, не підлягають оплаті за рахунок коштів Державного бюджету України, передбачених на реалізацію програми медичних гарантій, але можуть покриватися за рахунок коштів Державного бюджету України, передбачених на реалізацію відповідних державних програм та заходів, місцевих бюджетів, медичного страхування, юридичних і фізичних осіб та з інших джерел, не заборонених законодавством.

Також, статтею 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень органів місцевого самоврядування віднесено забезпечення доступності і безоплатності медичного обслуговування на відповідній території, забезпечення відповідно до законодавства пільгових категорій населення лікарськими засобами та медичними виробами, забезпечення розвитку всіх видів медичного обслуговування.

Крім того, тарифи за надані послуги, встановлені за програмою медичних гарантій на сьогодні не покривають в повному обсязі видатки на лікування навіть в стаціонарних умовах, так як згідно статті 10 Закону оплаті за рахунок коштів Державного бюджету України підлягають лікарські засоби, які включені до Національного переліку основних лікарських засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України, тому заклади охорони здоров'я отримуючи кошти за одним пакетом медичних послуг компенсують дороговартісні лікарські засоби або медичні вироби, що не включені до переліку за іншим пакетом медичних послуг.

Також, безоплатний або пільговий відпуск лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування, який провадиться групам населення та за категоріями захворювань, передбачений постановою Кабінету Міністрів України

від 17 серпня 1998 року № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань» не компенсується в рамках програми медичних гарантій.

Для забезпечення вищевказаних категорій мешканців міста Києва безоплатним або пільговим відпуском лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування, заклади змушені будуть спрямовувати кошти, отримані від Національної служби здоров'я України, при наявному дефіциті коштів або вишукувати інші джерела покриття видатків.

З огляду на вищевказане, на сьогодні як мешканці міста Києва так і заклади охорони здоров'я стикаються з проблематикою щодо:

- забезпечення лікарськими засобами та медичними виробами, що не покриваються або не в повному обсязі покриваються за програмою медичних гарантій та окремими державними програмами і заходами програмного характеру;

- відсутності лікарських засобів та медичних виробів, які не передбачені програмою медичних гарантій та окремими державними програмами і заходами програмного характеру.

Вищевказані проблеми із забезпеченістю лікарськими засобами та медичними виробами у сфері охорони здоров'я вказують на необхідність забезпечення підтримки за рахунок бюджету міста Києва.

Чинне законодавство на сьогодні дає право здійснювати видатки лише в рамках місцевих програм розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я, які належать відповідним територіальним громадам (частина третя статті 89 Бюджетного кодексу України).

2. Мета і шляхи її досягнення

Проект рішення розроблено з метою забезпечення надання мешканцям столиці якісної, доступної та безоплатної медичної допомоги шляхом підтримки та розвитку комунальних закладів охорони здоров'я та підприємств, установ і організацій комунальної власності територіальної громади міста Києва, що сприяють розвитку галузі охорони здоров'я і функціонуванню єдиного медичного простору.

3. Загальна характеристика та основні положення проекту рішення

Міською цільовою програмою «Підтримка та розвиток галузі охорони здоров'я столиці» на 2024 – 2025 роки» передбачено вжиття заходів для покращення розвитку закладів охорони здоров'я та покращення забезпеченість лікарськими засобами та медичними виробами у сфері охорони здоров'я пацієнтів.

Пріоритетними напрямками Міської цільової програми «Підтримка та розвиток галузі охорони здоров'я столиці» на 2024 – 2025 роки є:

- забезпечення належних умов перебування пацієнтів/ок у закладах охорони здоров'я;
- впровадження в медичній практиці закладів охорони здоров'я сучасних підходів до лікування пацієнтів (технологічних, підвищення рівня виявлення захворюваності) з оновленням їх матеріально-технічної бази;
- забезпечення лікарськими засобами та медичними виробами, що не покриваються або не в повному обсязі покриваються за програмою медичних гарантій та окремими державними програмами і заходами програмного характеру;
- створення належних організаційних умов функціонування єдиного медичного простору;
- забезпечення покращення часу доїзду бригад екстреної медичної допомоги до мешканців міста Києва, які потребують невідкладної медичної допомоги ;
- підтримка закладів охорони здоров'я, які знаходяться в статусі бюджетних установ до завершення їх реорганізації.

Проект Рішення направлений на виконання:

- Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затверджену постановою Верховної Ради України від 04 червня 2020 року № 665-ІХ;
- Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 №695;
- Стратегії людського розвитку, затверджену Указом Президента України від 02 червня 2021 року № 225/2021;
- Стратегії розвитку міста Києва до 2025 року, затверджену рішенням Київської міської ради від 15.12.2011 № 824/7060 (зі змінами).

Також, здійснено стратегічну екологічну оцінку проекту програми та отримано лист Управління екології та природних ресурсів від 24.05.2023 № 077-2627, зауваження до заяви про визначення обсягу СЕО проекту державного планування відсутні.

Департамент охорони здоров'я Київської обласної державної адміністрації листом від 26.05.2023 № 33.03.03/2091-2023 повідомив, що зауваження до документа державного планування також відсутні.

4. Інформація про те, чи містить проект рішення інформацію з обмеженим доступом у розумінні статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Проект рішення Київської міської ради «Про затвердження міської цільової програми «Підтримка та розвиток галузі охорони здоров'я столиці» на 2024 – 2025 роки» не містить інформацію з обмеженим доступом.

5. Інформація про те, чи стосується проєкт рішення прав і соціальної захищеності осіб з інвалідністю та який вплив він матиме на життєдіяльність цієї категорії, а також за наявності зазначається позиція щодо проєкту рішення Уповноваженого Київської міської ради з прав осіб та громадських об'єднань осіб з інвалідністю.

Проєкт рішення Київської міської ради «Про затвердження міської цільової програми «Підтримка та розвиток галузі охорони здоров'я столиці» на 2024 – 2025 роки» безпосередньо стосується прав і соціальної захищеності осіб з інвалідністю та має безпосередній вплив на життєдіяльність цієї категорії.

6. Фінансово-економічне обґрунтування

Виконання Програми забезпечується за рахунок коштів бюджету міста Києва з урахуванням фінансування, яке уточняється щороку в установленому порядку під час складання проєкту бюджету міста Києва на відповідний рік у межах видатків, передбачених головному розпоряднику коштів та інших джерел, а також коштів підприємств, установ, організацій і інших джерел незаборонених законодавством.

7. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття рішення

Прийняття проєкту рішення сприятиме покращенню рівня забезпечення пацієнтів столиці якісною та доступною медициною з метою надання гарантованого обсягу безоплатної медичної допомоги.

Згідно з частинами першою, другою статті 24 Основного Закону України громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом; не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, за мовними або іншими ознаками.

Проєкт відповідного рішення розроблено з урахуванням Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», який базується на Конституції України та Основах законодавства України про охорону здоров'я та інших нормативно правових актах.

Проєкт рішення враховує весь контингент осіб, як жінок так і чоловіків, базуючись на потребі пацієнтів у медичних послугах та результативності методів лікування.

Рішення не містить положень, які містять ознаки дискримінації, а також немає положень, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, дівчат та хлопців, не обмежується територіальний доступ громадян міста до місця надання послуг, тому оцінка гендерного впливу проведення не потребує. Прийняття рішення забезпечить паритетний доступ жінок і чоловіків до медичних послуг, не створює привілеїв за ознакою статі.

8. Суб'єкт подання рішення та доповідач на пленарному засіданні

Відповідальною особою за супроводження зазначеного проекту рішення Київської міської ради є виконувач обов'язків начальника відділу правового забезпечення Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) – Фомін Максим Владиславович (тел.: 0631788315).

Доповідачем зазначеного проекту рішення на пленарному засіданні Київради – є Директора Департаменту охорони здоров'я - Валентина ГІНЗБУРГ.

Директор Департаменту
охорони здоров'я

Валентина ГІНЗБУРГ